

NBB
NEDERLANDSE
BASKETBALL BOND

NEDERLANDSE BASKETBALL BOND

OPLEIDINGSPLAN

BS2

VERSIE 2020-06

INHOUD

1.	Inleiding.....	3
2.	Algemene informatie.....	4
2.1.	Aanmelding.....	4
2.2.	Deelname Eisen.....	4
2.3.	Tijdsinvestering.....	4
2.4.	Kwalificatiestructuur Sport (KSS).....	4
2.5.	Kerntaken.....	5
2.6.	Lesmateriaal.....	5
2.7.	Lesruimten.....	5
2.8.	Vrijstellingen.....	5
2.9.	Financiën.....	5
3.	Opleidingstraject.....	6
3.1.	Overzicht opleiding.....	6
3.2.	Planning.....	7
3.3.	Begeleiding.....	7
3.4.	Workshop 1: Spelregelkennis.....	8
3.4.1.	Vorbereiding.....	8
3.4.2.	Workshop spelregelkennis.....	8
3.5.	Workshop 2 - Arbitrage.....	8
3.5.1.	Vorbereiding.....	8
3.5.2.	Workshop Arbitrage.....	8
3.6.	Proeve van Bekwaamheid - PvB.....	8
4.	Organisatie.....	9
4.1.	Taken en verantwoordelijkheden.....	9
4.1.1.	Vereniging.....	9
4.1.2.	De expert(s).....	9
4.1.3.	De PvB-beoordelaar.....	10
4.1.4.	De NBB.....	10
4.2.	Stappenplan.....	11
	Bijlage 1 - Tips voor begeleiders.....	12
	Bijlage 2 - Toetsprotocol.....	13
	Bijlage 3. Praktijktoetsformulier BS2.....	14
	Bijlage 4 - Competentiematrix BS2.....	17

1. INLEIDING

Het opleidingsplan van de Basketball Scheidsrechter 2 (BS2) opleiding geeft inzicht in de opzet en invulling van deze opleiding.

Het doel van de BS2 is deelnemers de beginselen van het fluiten van een basketbalwedstrijd bij te brengen en ze voor te bereiden op het fluiten van wedstrijden bij de eigen vereniging. De BS2 is opgezet met veel interactie tussen deelnemers tijdens de twee workshops. Hierbij is veel aandacht voor de praktijk.

In 2020 is de opzet van de BS2 aangepast. De workshop Leiderschap & Sportiviteit is komen te vervallen en belangrijkste onderdelen van deze workshop worden nu behandeld in de workshop Arbitrage. Er is een workshop toegevoegd over spelregelkennis, omdat de ervaringen zijn dat de spelregelkennis binnen het Spelregelbewijs is bedoeld voor spelers en te summier is voor een scheidsrechter. Verder is er één 'verplichte' oefenwedstrijd komen te vervallen. Verenigingen kunnen er voor kiezen een scheidsrechter na één oefenwedstrijd op te laten gaan voor het PvB. Het echte oefenen begint eigenlijk pas nadat het diploma is behaald. **Het verzoek aan de verenigingen is dan ook om nieuwe scheidsrechters goed te begeleiden bij hun eerste echte wedstrijden.**

De BS2 geeft de deelnemers een aantal waardevolle tips en ervaringen mee voor het fluiten van wedstrijden en zet aan tot zelfreflectie. Enthousiasme van experts (workshopleiders) en goede begeleiding binnen de vereniging dragen bij aan meer plezier in het fluiten van wedstrijden door beginnende scheidsrechters.

Dit opleidingsplan bestaat uit vier delen. In het eerste deel (hoofdstuk 2) staat alle achtergrondinformatie van de opleiding beschreven. In deel 2 (hoofdstuk 3) worden organisatie, taken en verantwoordelijkheden toegelicht. Deel 3 (hoofdstuk 4) beschrijft het opleidingsverloop. Deel 4 (hoofdstuk 5) bevat het draaiboek waarin de verschillende opleidingsonderdelen gedetailleerd beschreven worden.

Tot slot zijn als bijlagen de praktijkopdrachten, het toetsprotocol en de competentiematrix van de BS2 opgenomen.

2. ALGEMENE INFORMATIE

2.1. AANMELDING

Alle deelnemers melden zich aan bij de contactpersoon van de vereniging, die zorgt door het verzenden van de deelnemerslijst naar de medewerker scheidsrechtersopleidingen van de NBB.

2.2. DEELNAME EISEN

Er zijn drie toelatingseisen voor de BS2-opleiding:

- De deelnemer is lid van de NBB
- De deelnemer is minimaal 13 jaar oud
- De deelnemer heeft een spelregelbewijs

Het spelregelbewijs kan behaald worden via [Basketball Masterz](#).

Voor vragen over het spelregelbewijs kan contact worden opgenomen met Caroline Stevens van de NBB via spelregelbewijs@basketball.nl.

2.3. TIJDSINVESTERING

De totale inspanning is ongeveer 11 uur en ziet er als volgt uit:

- > Zelfstudie lesmateriaal (2 uur)
- > Workshop spelregelkennis volgen (2,5 uur)
- > Workshop arbitrage volgen (2,5 uur)
- > Minimaal 1 wedstrijd fluiten + opdracht per wedstrijd maken (2 uur)
- > Praktijkexamen fluiten + nabespreking (2 uur)

2.4. KWALIFICATIESTRUCTUUR SPORT (KSS)

De opleiding tot Basketball Scheidsrechter op niveau 2 (BS2) is gebaseerd op de Kwalificatiestructuur Arbitrage van de NBB. Die Kwalificatiestructuur is afgeleid van de Kwalificatiestructuur Sport van NOC*NSF, die per opleidingsniveau (1 t/m 5) het doel, het eindniveau, de kerntaken en de benodigde competenties beschrijft.

Een scheidsrechter op niveau 2 is in staat om binnen de eigen vereniging wedstrijden in de afdelingscompetities te fluiten, met uitzondering van afdelingscompetities waarvoor de scheidsrechters door de NBB worden aangeschreven.

Een BS2 scheidsrechter is in staat om, samen met zijn collega, een wedstrijd volgens de spelregels te laten verlopen. Sportiviteit, veiligheid en een prettige omgang staan daarbij voorop.

2.5. KERNTAKEN

Een Basketball Scheidsrechter 2 heeft als kerntaak 'het leiden van wedstrijden'.

Dit wordt uitgesplitst in de volgende onderdelen:

- 1) Bereidt zich voor op de wedstrijden
- 2) Past de spelregels toe
- 3) Begeleidt wedstrijden
- 4) Gaat om met coaches en sporters
- 5) Werkt samen met collega officials
- 6) Handelt formaliteiten af

De benodigde competenties voor een Basketball Scheidsrechter 2 staan vermeld in Bijlage 4 - Competentiematrix BS2

2.6. LESMATERIAAL

Er zijn verschillende soorten lesmateriaal die gebruikt kunnen worden in de BS2-opleiding. Naast de presentaties van de docent, die op de NBB website staan, biedt de NBB de volgende materialen aan:

- > [Deelnemershandleiding](#): Hierin staat de opleiding beschreven, wat de deelnemer moet doen ter voorbereiding, de praktijkopdrachten en de eindtermen;
- > [Basiskennis spelregelboekje](#), met alle spelregels in heldere taal;
- > [Arbitragetechniekboek voor 2 men officiëring](#);
- > [Basisboek voor Basketbalscheidsrechters](#);
- > Spelregelkennis en videomateriaal via [Basketball Masterz](#).

2.7. LESRUIMTEN

Workshop 1 – spelregelkennis wordt gegeven in een theoriezaal.

Workshop 2 – Arbitrage wordt gegeven in een sportzaal.

De workshopruimten worden geregeld door de organiserende vereniging.

2.8. VRIJSTELLINGEN

Er zijn geen vrijstellingen mogelijk.

2.9. FINANCIËN

De BS2-opleiding is een interne opleiding. Dat houdt in dat de vereniging verantwoordelijk is voor de kosten van de accommodatie, catering, experts, begeleiders en PvB-beoordelaars (PvB = Proeve van Bekwaamheid, examen).

Indien de NBB een expert of PvB-beoordelaar regelt voor de vereniging, worden de kosten hiervoor in rekening gebracht bij de vereniging. Deze kosten bedragen € 23,- per uur en reiskosten.

Per geslaagde brengt de NBB € 5,00 administratiekosten in rekening. Dit wordt verwerkt in de rekening courant.

3. OPLEIDINGSTRAJECT

Het BS2 traject bestaat uit diverse onderdelen. Per onderdeel is aangegeven wat de deelnemers aan de opleiding doen.

3.1. OVERZICHT OPLEIDING

Aanmelding

- > De deelnemer wordt door zijn vereniging aangemeld middels de deelnemerslijst.
- > De contactpersoon voorziet de deelnemers van de deelnemershandleiding.

Zelfstudie

- > De deelnemer bestudeert onderdelen uit het basiskennis spelregelboekje.

Workshop 1: Spelregelkennis

- > Welke spelregels zijn belangrijk voor een BS2 scheidsrechter?
- > Diverse clips met voorbeelden van situaties met uitleg.

Zelfstudie

- > De deelnemer bestudeert onderdelen uit het [Basisboek voor Basketballscheidsrechters](#) over arbitragetechniek.

Workshop 2: Arbitrage

- > Positie op het veld – Waar sta je als scheidsrechter om situaties het beste te zien?
- > Signalen & fluiten – Hoe fluit je en welke signalen gebruik je waarvoor?
- > Samenwerken – Hoe kan je samenwerken met je collega en de jury?
- > Voor de wedstrijd – voorstellen coaches, line-up, overleg jury.
- > Communicatie – Hoe ga je met spelers en coaches om.
- > Sportiviteit en weerbaarheid: Hoe ga je om met specifieke situaties?

Praktijkopdracht 1

- > De deelnemer fluit zijn eerste wedstrijd;
- > De deelnemer bespreekt deze wedstrijd na met zijn begeleider;
- > De deelnemer vult, samen met de begeleider, het praktijkopdrachtformulier in;
- > Let op! 1 arbiter in opleiding per wedstrijd, conform het handboek Arbitrage.

Praktijkopdracht 2 (optioneel)

- > Wordt uitgevoerd als praktijkopdracht 1

Praktijktoets (PvB)

- > De deelnemer fluit een wedstrijd;
- > De deelnemer bespreekt deze wedstrijd na met zijn beoordelaar;
- > De beoordelaar vult het praktijktoetsformulier in.

3.2. PLANNING

De contactpersoon van de vereniging is verantwoordelijk voor de planning van de opleiding. Deze wordt opgesteld in overleg met de experts en PvB-beoordelaars.

Hierbij gelden de volgende richtlijnen:

- > De deelnemers ontvangen twee weken van tevoren de definitieve planning, locaties en de deelnemershandleiding;
- > De totale opleiding valt volledig in één seizoen.

Het is ook mogelijk de workshops van de BS2 en/of de praktijkopdracht op één dag plaats te laten vinden. De opleiding kan echter niet op dezelfde dag worden afgesloten vanwege de PvB die onderdeel uitmaakt van de opleiding.

3.3. BEGELEIDING

De begeleiding van de deelnemers is van groot belang voor de ontwikkeling tot scheidsrechter, zowel tijdens de opleiding als daarna.

Tijdens de opleiding fluiten de deelnemers één wedstrijd met begeleiding. Minimaal één wedstrijd en indien nodig 2 wedstrijden, dit ter beoordeling aan de begeleider van de vereniging. Dit zijn officiële wedstrijden, vriendschappelijke wedstrijden of toernooien waarbij met officiële regels wordt gespeeld.

De begeleider kan degene zijn met wie een scheidsrechter-in-opleiding de wedstrijd fluit, de begeleider kan ook vanaf de kant de wedstrijd volgen.

De deelnemer fluit wedstrijden binnen de eigen vereniging. Het is de verantwoordelijkheid van de verenigingsplanner de scheidsrechter-in-opleiding met een geschikte collega in te delen op een geschikte wedstrijd.

Een deelnemer aan de BS2-opleiding fluit mogelijk tijdens zijn opleiding al wedstrijden waarvoor een BS2-diploma vereist is. Hij heeft de status van scheidsrechter-in-opleiding en vermeldt de letters (I.O.) achter zijn naam op het sheet.

Het is mogelijk deelnemers in koppels gedeelten van een wedstrijd te laten fluiten bij de praktijkopdracht. Koppel 1 fluit dan kwart 1, terwijl koppel 2 met de begeleider op de tribune zit. In kwart 2 wisselen de koppels, waarbij koppel 1 feedback en tips krijgt van de begeleider. In kwart 3 staat koppel 1 weer op het veld en koppel 2 eindigt de wedstrijd in kwart 4. Deze optie mag niet bij competitiewedstrijden worden gebruikt!

Een samenwerking met andere verenigingen is ook mogelijk: vereniging A levert scheidsrechter(s) aan vereniging B, waarbij vereniging B de begeleider regelt.

In bijlage 1 van dit document staat een aantal tips voor begeleiders.

3.4. WORKSHOP 1: SPELREGELKENNIS

3.4.1. VOORBEREIDING

Als voorbereiding op de workshop krijgen de deelnemers de volgende opdrachten:

- > Lees het basiskennis spelregelboekje;
- > Schrijf op wat je niet begrijpt of waar je meer van zou willen weten, hier wordt in de workshop op in gegaan;
- > Neem een pen & papier en je voorbereiding mee.

3.4.2. WORKSHOP SPELREGELKENNIS

Voor de workshop spelregelkennis is een PowerPoint presentatie beschikbaar.

3.5. WORKSHOP 2 - ARBITRAGE

3.5.1. VOORBEREIDING

Deelnemers krijgen de volgende opdracht ter voorbereiding:

- > Lees pagina 1-13 en 33-36 van het [Basisboek voor Basketballscheidsrechters](#), blader door de overige pagina's en bekijk de signalen die de scheidsrechter gebruikt;
- > Schrijf op wat je niet begrijpt of waar je meer van zou willen weten, hier wordt in de workshop op in gegaan;
- > Neem pen & papier, je voorbereiding en een fluitje mee;
- > Zorg dat je sportkleding en -schoenen draagt.

3.5.2. WORKSHOP ARBITRAGE

Voor de workshop arbitrage is een PowerPoint presentatie beschikbaar.

3.6. PROEVE VAN BEKWAAMHEID - PVB

De toetsing van de BS2 bestaat uit een praktijktoets, de Proeve van Bekwaamheid. Om de PVB te kunnen doen, dient de deelnemer het spelregelbewijs hebben behaald, de workshops hebben gevolgd en de praktijkopdracht te hebben gedaan. De PVB bestaat uit het fluiten van een wedstrijd. De wedstrijd kan een reguliere competitiewedstrijd, of een vriendschappelijke wedstrijd zijn of een officieel NBB-toernooi zijn. Dit zijn officiële wedstrijden, of toernooien waarbij met officiële regels wordt gespeeld.

De praktijktoets wordt beoordeeld door de PVB-beoordelaar conform het toetsprotocol in bijlage 2 en op basis van het formulier in bijlage 3. Het formulier wordt na afloop ingeleverd bij de contactpersoon van de vereniging, die zorgdraagt voor verzending naar de medewerker scheidsrechtersopleidingen van de NBB samen met de resultaten. De NBB controleert steekproefsgewijs of het praktijktoetsformulier correct is ingevuld.

4. ORGANISATIE

4.1. TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

De vereniging is verantwoordelijk voor de organisatie van de opleiding, in overleg met de medewerker scheidsrechtersopleidingen. Een vereniging kan besluiten de opleiding met meerdere verenigingen samen te organiseren. Een opleiding kan pas van start gaan na afstemming met de NBB.

4.1.1. VERENIGING

De vereniging wijst een contactpersoon aan. Deze persoon is het aanspreekpunt voor deelnemers, de NBB en eventuele externe experts of PvB-beoordelaars. De contactpersoon van de vereniging neemt contact op met de medewerker scheidsrechtersopleidingen om kenbaar te maken dat hij een BS2 organiseert.

De contactpersoon is verantwoordelijk voor de volgende taken:

- > Controleren of deelnemers voldoen aan de toelatingseisen;
- > Opstellen planning;
- > Vastleggen van workshopruimten;
- > Aanstellen van experts vanuit de vereniging of deze regelen via de NBB;
- > Aanstellen van PvB-beoordelaars vanuit de vereniging of deze regelen via de NBB;
- > Aanleveren van volledig ingevulde [deelnemerslijst](#) met deelnemers van zijn vereniging, de planning voor de BS2-opleiding en de namen van de experts en PvB-beoordelaars aan de medewerker scheidsrechtersopleidingen;
- > Uitnodigen van deelnemers;
- > Deelnemers informeren over planning, locaties en het toesturen van de deelnemershandleiding;
- > Het registreren van aanwezigen bij de workshops;
- > Inplannen van -begeleiding bij- praktijkopdrachten;
- > Inplannen van PvB's en bijbehorende PvB-beoordelaars;
- > Instrueren van de PvB-beoordelaars en het verstrekken van toetsformulieren;
- > Verzenden van de resultaten naar de medewerker scheidsrechtersopleidingen van de NBB;
- > Verzenden van de diploma's naar de geslaagden.

4.1.2. DE EXPERT(S)

Onder een expert wordt een workshopleider voor één of meerdere workshops verstaan. Een expert heeft tenminste een BS3-diploma of een E-diploma en is actief als scheidsrechter of recent actief geweest. Bovendien beschikt een expert over de volgende competenties: pedagogisch/didactisch onderlegd, kennis van de laatste spelregels, communicatief vaardig en inhoudelijke kennis op het specifieke onderdeel waarvoor hij wordt ingezet.

Een expert heeft als taak het voorbereiden en verzorgen van een workshop conform het draaiboek.

4.1.3. DE PVB-BEOORDELAAR

De PvB-beoordelaar neemt de praktijktoets af. De PvB-beoordelaar wordt aangesteld door de vereniging, met akkoord van de NBB en beschikt over een BS3- of E-diploma of een BT3 diploma.

De taken van de PvB-beoordelaar zijn:

- > Beoordelen van praktijkexamen;
- > Terugkoppelen van de resultaten naar de contactpersoon van de vereniging.

4.1.4. DE NBB

De NBB dient op de hoogte te zijn van de opleiding (deelnemers, planning, experts, PvB-beoordelaars) en is verantwoordelijk voor de administratie in Sportlink en het verstrekken van diploma's. Het contact met de NBB verloopt primair met de medewerker scheidsrechtersopleidingen.

De taken van de medewerker scheidsrechtersopleidingen zijn:

- > Contact onderhouden met de contactpersoon van de vereniging waar de opleiding plaatsvindt;
- > De contactpersoon voorzien van het opleidingsplan BS2;
- > Controle deelnemerslijst op volledigheid en of iedereen voldoet aan de voorwaarden om deel te mogen nemen;
- > Indien gewenst, regelen van experts en/of PvB-beoordelaars in afstemming met een afdelingswerkgroep;
- > Afstemmen met een afdelingswerkgroep of de beoogde experts en PvB-beoordelaars akkoord zijn en dit terugkoppelen naar de contactpersoon van de vereniging;
- > Registreren van deelnemers in Sportlink als scheidsrechter-in-opleiding;
- > De kosten voor de opleiding registreren in de rekening courant van de vereniging in Sportlink;
- > Registratie geslaagden in Sportlink;
- > Archiveren PvB-protocollen;
- > Diploma's maken en verzenden naar de contactpersoon/deelnemers.

4.2. STAPPENPLAN

In 10 stappen een Basketball Scheidsrechter 2 opleiding.

1. Maak een planning

Vraag een of twee scheidsrechters, met tenminste een BS3/E-diploma, om als expert de workshops te verzorgen. Plan met hen de data en locaties voor de workshops. Plan de data voor de praktijktoetsen en vraag hiervoor scheidsrechters, die tenminste een BS3/E/BT3 diploma hebben de toetsen te beoordelen.

2. Vul de deelnemerslijst in

Vul de deelnemerslijst volledig in.

Vul ook de planning van de workshops in. Stuur deze lijst naar de NBB.

Let op: alle deelnemers dienen in het bezit te zijn van het spelregelbewijs, te behalen via Basketball Masterz.

3. De deelnemers worden geregistreerd in Sportlink

De NBB zet alle deelnemers met de vermelding 'in opleiding' in Sportlink, zodat ze wedstrijden in de NBB afdelingscompetities mogen fluiten.

4. De workshops vinden plaats

De experts verzorgen de workshops aan de hand van het opleidingsplan.

5. De deelnemers fluiten in de praktijk en maken opdrachten

Alle deelnemers fluiten een of meer wedstrijden met begeleiding. Dit mogen ook oefenwedstrijden en toernooien zijn.

Hierbij evalueren ze de wedstrijden aan de hand van de praktijkopdrachten uit de deelnemershandleiding.

6. De Proeve van Bekwaamheid

De Proeve van Bekwaamheid is een praktijktoets. De deelnemers fluiten een wedstrijd waarbij met de officiële regels wordt gespeeld. De in stap 1 gevraagde beoordelaars bekijken of de deelnemers zijn geslaagd aan de hand van het toetsprotocol in het opleidingsplan.

7. E-mail de resultaten naar de NBB

E-mail het ingevulde en ondertekende praktijktoetsformulier naar de NBB.

8. De geslaagden worden geregistreerd in Sportlink

De NBB registreert alle geslaagden in Sportlink, alsmede de administratiekosten voor de vereniging.

9. De geslaagden ontvangen hun diploma

De NBB e-mailt alle diploma's naar de vereniging, die ervoor zorgt dat alle geslaagden hun diploma ontvangen.

10. Van harte gefeliciteerd!

Alle geslaagden mogen nu in bijna alle afdelingsklassen fluiten voor de vereniging en de vereniging heeft er weer scheidsrechters bij!

BIJLAGE 1 - TIPS VOOR BEGELEIDERS

Je kunt je rol als begeleider op twee verschillende manieren invullen: op het veld als collega-scheidsrechter, of vanaf de zijlijn als begeleider. Ga in dat geval in de buurt van de jurytafel zitten, zodat je de communicatie met de jury, coaches en spelersbanken kan volgen. Ook kan je in dat geval tijdens time outs en tussen de kwarten in het kort wat zaken met de scheidsrechters bespreken. Maak vooraf duidelijk aan beide coaches wat jouw rol is tijdens de wedstrijd (en wat niet).

Voor de wedstrijd

- > Vraag naar eerdere ervaringen van de scheidsrechters: Wat voor feedback heeft hij/zij gehad? Wat ziet hij/zij als eigen aandachtspunten? Zorg voor een voorbespreking tussen de scheidsrechters onderling: wat zijn hun afspraken? Denk hierbij aan communicatie, vakkenverdeling, gedrag spelers/coaches.
- > Benadruk het positieve: samen gaan we er een mooie wedstrijd van maken!

Tijdens de wedstrijd

- > Geef de scheidsrechters in de wedstrijd de ruimte om hun eigen dingen te doen. Wanneer je mee fluit, wees dan terughoudend in het fluiten in het gebied van de ander! Grijp in, waar nodig, wanneer er zich incidenten of onverwachte situaties voordoen. Bescherm de deelnemer voor reacties van spelers, coaches en publiek. Geef de scheidsrechter de ruimte dit zelf op te lossen, maar treed op wanneer nodig. Dit kan ook als je als begeleider naast het veld zit!
- > Gebruik time outs en momenten tussen de periodes om te overleggen. Geef per moment maximaal twee aanwijzingen, en probeer daar later op terug te komen.
- > Ga in de rust naar een kleedkamer of een andere rustige ruimte. Daar kijk je samen terug op de eerste helft en geef je aanwijzingen voor de tweede helft.

Na de wedstrijd

- > Neem de tijd om samen terug te kijken. Laat de scheidsrechter vertellen. Hoe kijkt hij terug op de wedstrijd? Wat ging er goed? Wat kan er beter? Hoe kan dat beter?
- > Vul daarna zelf aan wanneer nodig op punten die nog niet voorbij gekomen zijn. Maak dit zo concreet mogelijk en richt je daarbij op praktische tips.
- > Vul samen het formulier in dat bij de praktijkopdracht hoort.
- > Benoem de belangrijkste punten: kleine zaken benoemen leiden te veel af van elementen die belangrijker waren.
- > Wees altijd positief-kritisch!
- > Nodig de deelnemer uit om tot een dialoog te komen. Dram niet door met je tips. Het is uiteindelijk aan de deelnemer wat hij er mee wil doen.
- > Breng jouw enthousiasme en liefde voor de sport en het fluiten over op de ander.

BIJLAGE 2 - TOETSPROTOCOL

Dit document beschrijft de afname van de praktijktoets, ook wel de Proeve van Bekwaamheid (PvB). De deelnemer aan de BS2-opleiding, om de opleiding met succes af te sluiten, slagen voor zijn PvB. Hierin laat de deelnemer zien dat hij/zij aan de gestelde competenties voldoet.

Wedstrijd

De PvB kan worden afgenomen op een officiële wedstrijd, een oefenwedstrijd of op een NBB toernooi. Er wordt gespeeld met de officiële regels en omstandigheden.

PvB-beoordelaar

De PvB-beoordelaar is een scheidsrechter, met minimaal een BS3- of E-diploma of een BT3 diploma. Een PvB beoordelaar is altijd vanaf de kant van het veld aan het kijken en kan niet de collega-scheidsrechter zijn.

De PvB-beoordelaar volgt de wedstrijd bij voorkeur vanaf een plaats in de buurt van de jurytafel, zodat hij de communicatie met de jury en de coaches en spelersbanken kan volgen.

Voor- en nabespreking

De PvB-beoordelaar bespreekt kort de wedstrijd voor met de deelnemer. Hij bespreekt de uitkomsten van de twee praktijkopdrachten en stelt de deelnemer op zijn gemak. De PvB-beoordelaar kan onderdelen, die hij zelf belangrijk vindt in die wedstrijd apart benoemen.

Na afloop van de wedstrijd deelt de PvB-beoordelaar aan de hand van het praktijktoetsformulier zijn bevindingen met de deelnemer. Hij geeft een eendoordeel en uitgebreide feedback over het optreden van de deelnemer.

Beoordeling

De PvB-beoordelaar baseert zijn oordeel op de vijftien criteria op het toetsformulier. Het belangrijkste is echter het totaalbeeld: is de kandidaat in staat om zelfstandig (samen met een gelijkwaardige collega) een verenigingswedstrijd in goede banen te leiden?

De PvB beoordelaar onderbouwt zijn oordeel schriftelijk op het formulier en mondeling aan de kandidaat. Uit het ingevulde formulier moet blijken welk concreet gedrag de PvB-beoordelaar heeft waargenomen waarop hij zijn oordeel heeft gebaseerd.

Herkansing

Wanneer een deelnemer niet is geslaagd, is een herkansing mogelijk.

Afhandeling

De PvB-beoordelaar levert het praktijktoetsformulier in bij de contactpersoon van de vereniging, die zorgt voor verzending naar de medewerker scheidsrechtersopleidingen van de NBB.

BIJLAGE 3. PRAKTIJKTOETSFORMULIER BS2

Wanneer aan alle vijftien onderdelen **voldaan** is, ben je geslaagd. De criteria voor het slagen staan in het opleidingsplan vermeld.

Deelnemer:	<input type="text"/>	Wedstrijd:	<input type="text"/>
Lidnummer:	<input type="text"/>	Datum & tijd:	<input type="text"/>
Vereniging	<input type="text"/>	Beoordelaar:	<input type="text"/>

Per onderdeel invullen:

Voldaan / Niet voldaan

Geef een toelichting: Wat heb je waargenomen?

Voorbereiding

V/NV Wat ging er goed? Wat kon er beter?

1. Is op tijd aanwezig	<input type="text"/>	
2. Draagt afwijkend (grijs) shirt	<input type="text"/>	
3. Controleert wedstrijdgeving	<input type="text"/>	
4. Overlegt met begeleiders teams	<input type="text"/>	
5. Houdt zich aan afspraken	<input type="text"/>	

Fluiten

6. Fluit voor overtredingen	<input type="text"/>	
7. Fluit voor fouten	<input type="text"/>	
8. Gebruikt signalen	<input type="text"/>	

Begeleiding wedstrijd

9. Staat op de juiste positie	<input type="text"/>	
10. Fluit voor wissels en time outs	<input type="text"/>	

Omgang

11. Verplaatst zich in spelers	<input type="text"/>	
12. Stimuleert sportief gedrag	<input type="text"/>	

13. Legt, waar nodig, beslissing uit		
14. Is netjes naar alle betrokkenen		
15. Vertoont voorbeeldgedrag		

<i>Alles voldaan en geslaagd?</i> (Ja/Nee)	Handtekening beoordelaar	Handtekening deelnemer

PRAKTIJKTOETSFORMULIER BS-2

UITWERKING VAN DE TOETSONDERDELEN

Te beoordelen onderdeel		Wat willen we zien?	Code uit KSS*
Vorbereiding			
1	Is op tijd aanwezig	Is 20 minuten voor aanvang van de wedstrijd, omgekleed, op het veld.	2.1.1.2
2	Draagt afwijkend (grijs) shirt	Afwijkende kleur shirt, bij voorkeur grijs (of oranje) . (Gewenst: bijpassende lange zwarte broek, zwarte schoenen).	2.1.1.4
3	Controleert wedstrijdgeving	Controleert ingevulde wedstrijdformulier (spelerskaarten/ coachlicenties), en controleert tevens op veiligheid op en rond het speelveld.	2.1.1.5
4	Overlegt met begeleiders teams	Stelt zich, voor de wedstrijd, voor aan beide coaches.	2.1.1.6
5	Houdt zich aan afspraken	Maakt voorafgaand aan de wedstrijd afspraken met collega scheidsrechter en stemt het houden aan deze afspraken met collega af.	2.1.5.1
Fluiten			
6	Fluit voor overtredingen	Fluit helder/luid bij overtredingen of fouten of andere situaties die daar om vragen. Toont met juiste spelhervattingen aan de correcte strafuitvoer bij de desbetreffende fout of overtreding te weten.	2.1.2.3
7	Fluit voor fouten	Idem	2.1.2.3
8	Gebruikt signalen	Maakt beslissing duidelijk, al dan niet met de juiste signalen, en geeft duidelijk aan wat de spelrichting is. NB Check hier ook het overzicht Arbitragetechniek, welke signalen zichtbaar moeten zijn, en welke nog niet.	2.1.2.4
Begeleiding wedstrijd			
9	Staat op de juiste positie	Laat tijdens de wedstrijd zien dat hij kennis heeft van de uitgangspositie van leidende en volgende scheidsrechter.	2.1.3.1
10	Fluit voor wSportlinkels/time-outs	Geeft signalen van wissels en time-outs. Laat procedures van wisselen en time-outs goed en snel uitvoeren.	2.1.3.5 en 2.1.3.4
Omgang			
11	Verplaatst zich in spelers	Heeft een enthousiaste en betrokken uitstraling en helpt spelers het spel snel te laten hervatten.	2.1.4.1
12	Stimuleert sportief gedrag	Spreekt spelers en begeleiders aan op ongewenst gedrag.	2.1.4.5
13	Legt, waar nodig, beslsportlinking uit	Geeft als het spel stil ligt, een korte toelichting op zijn beslissing, indien deze niet duidelijk is. De spelonderbreking dient kort te duren. Legt in voorkomende gevallen -summier- de spelregel uit aan jonge spelers.	2.1.4.4
14	Is netjes naar alle betrokkenen	Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, is beleefd, schreeuwt niet .	2.1.4.3
15	Vertoont voorbeeldgedrag	Is objectief en heeft een actieve houding. Toont correct gedrag en blijft rustig.	2.1.4.2

* N.B.: de codes uit KSS corresponderen met de nummers in de competentiematrix BS2 (zie bijlage 4).

BIJLAGE 4 - COMPETENTIEMATRIX BS2

Dit is een totaaloverzicht van de competenties volgens de Kwalificatiestructuur Sport, die in de toelichting specifiek is gemaakt voor de opleiding Basketball Scheidsrechter 2. Voor de praktijkopdrachten en de praktijktoets zijn vijftien competenties aangemerkt waarop wordt getoetst.

Kerntaak 2.1 Leiden van wedstrijden		Toelichting
2.1.1 Bereidt zich voor op de wedstrijden		
2.1.1.1	Houdt zich op de hoogte van wijzigingen in regels en reglementen	<i>Volgt de berichten vanuit vereniging over gewijzigde spelregels.</i>
2.1.1.2	Is op tijd aanwezig	<i>Is 20 minuten voor aanvang van de wedstrijd, omgekleed, op het veld.</i>
2.1.1.3	Zorgt voor scheidsrechtersattributen	<i>Een scherp klinkende fluit.</i>
2.1.1.4	Draagt voorgeschreven schoeisel en kleding	<i>Afwijkende kleur shirt, bij voorkeur grijs (of oranje). (Gewenst: bijpassende lange zwarte broek, zwarte schoenen).</i>
2.1.1.5	Controleert wedstrijdgeving en -materialen	<i>Controleert ingevulde wedstrijdformulier (spelerskaarten/ coachlicenties), en controleert tevens op veiligheid op en rond het speelveld.</i>
2.1.1.6	Overlegt met begeleiders van de teams	<i>Stelt zich, voor de wedstrijd, voor aan beide coaches.</i>
2.1.1.7	Gaat correct om met alle betrokkenen	<i>Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, schreeuwt niet en is beleefd naar de deelnemers.</i>
2.1.2 Past de spelregels toe		
2.1.2.1	Start wedstrijd volgens de regels	<i>Start met 5 spelers van beide teams. Voert de sprongbal uit volgens de spelregels.</i>
2.1.2.2	Past de spelregels toe	<i>Laat de wedstrijd doorgaan waar mogelijk, en grijpt in volgens de basisspelregels, indien nodig.</i>
2.1.2.3	Onderbreekt de wedstrijd bij overtredingen en fouten	<i>Fluit helder/luid bij overtredingen of fouten of andere situaties die daar om vragen. Toont met juiste spelhervattingen aan de correcte strafuitvoer bij de desbetreffende fout of overtreding te weten.</i>
2.1.2.4	Verduidelijkt beslissingen met signalen	<i>Maakt beslissing duidelijk, al dan niet met de juiste signalen, en geeft duidelijk aan wat de spelrichting is.</i>
2.1.2.5	Kent scores toe en laat gegevens noteren	<i>Laat tafel-official de scores, straffen en overige administratie aantekenen op scoreformulier, door middel van het tonen van de juiste signalen of het verbaal doorgeven van fouten.</i>

2.1.2.6	Straft bij wangedrag en onregelmatigheden	<i>Geeft op de juiste momenten U,T en D-fouten.</i>
2.1.2.7	Handelt volgens de reglementen	<i>Laat wedstrijd op tijd beginnen en weet hoe te handelen als dit niet het geval is.</i>
2.1.3 Begeleidt wedstrijden		
2.1.3.1	Kiest positie die waarneming optimaal mogelijk maakt	<i>Laat tijdens de wedstrijd zien dat hij kennis heeft van de uitgangspositie van leidende en volgende scheidsrechter.</i>
2.1.3.2	Handelt als veiligheid in het geding komt	<i>Onderbreekt de wedstrijd bij een 2e bal in het veld, natte speelvloer en andere incidenten. Geeft opdracht tot het laten drogen van natte plekken op de vloer.</i>
2.1.3.3	Neemt maatregelen in geval van blessures/ongevallen	<i>Legt spel stil bij blessures of ongevallen.</i>
2.1.3.4	Neemt sport bevorderende maatregelen	<i>Laat procedures van wisselen en time-outs goed en snel uitvoeren.</i>
2.1.3.5	Communiqueert door middel van signalen	<i>Geeft signalen van wissels en time-outs.</i>
2.1.4 Gaat om met de coaches en sporters.		
2.1.4.1	Verplaatst zich in de belevingswereld van de sporters	<i>Heeft een enthousiaste en betrokken uitstraling en helpt spelers het spel snel te laten hervatten.</i>
2.1.4.2	Vertoont voorbeeldgedrag	<i>Is objectief en heeft een actieve houding. Toont correct gedrag en blijft rustig.</i>
2.1.4.3	Gaat correct om met alle betrokkenen	<i>Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, is beleefd, schreeuwt niet .</i>
2.1.4.4	Legt desgewenst op geschikt moment de beoordeling/beslissing uit	<i>Geeft als het spel stil ligt, een korte toelichting op zijn beslissing, indien deze niet duidelijk is. De spelonderbreking dient kort te duren. Legt in voorkomende gevallen -summier- de spelregel uit aan jonge spelers.</i>
2.1.4.5	Stimuleert respectvolle omgang	<i>Spreekt spelers en begeleiders aan op ongewenst gedrag.</i>
2.1.4.6	Is na afloop benaderbaar voor spelers en coaches	<i>Geeft spelers en coaches een hand, dankt hen voor de wedstrijd. Is beschikbaar indien coaches/spelers op een correcte manier na afloop een vraag om toelichting hebben.</i>
2.1.5 Werkt samen met collega scheidsrechters.		
2.1.5.1	Houdt zich aan gemaakte afspraken met collega scheidsrechter	<i>Maakt voorafgaand aan de wedstrijd afspraken met collega scheidsrechter en stemt het houden aan deze afspraken met collega af.</i>
2.1.5.2	Vraagt feedback en advies aan collega	<i>Vraagt om uitleg en waardeoordeel over bepaalde spelsituaties en eigen handelen aan de praktijkbegeleider en/of collega-scheidsrechters.</i>
2.1.5.3	Valt collega scheidsrechter nooit af	<i>Steunt collega voor, tijdens en na de wedstrijd.</i>

2.1.5.4	Overlegt op effectieve wijze met collega-scheidsrechter	<i>Overlegt in time-outs en pauzes met collega-scheidsrechter.</i>
2.1.6 Handelt formaliteiten af		
2.1.6.1	Controleert of formulier juist is ingevuld	<i>Controleert na afloop van de wedstrijd de telling op het scoreformulier, de vermelding van het winnende team en de eindstand.</i>
2.1.6.2	Plaatst handtekening onder volledig ingevuld formulier	<i>Ondertekent scoreformulier na afloop.</i>
2.1.6.3	Vermeldt definitieve verwijdering	<i>Controleert of D-fout duidelijk is aangegeven.</i>
2.1.6.4	Levert zo nodig aanvullende verklaring	<i>Bij diskwalificatie van speler en/of coach stuurt de scheidsrechter , eventueel in samenwerking met het verenigingsbestuur, conform de richtlijnen het formulier in dat hoort bij de diskwalificatie.</i>
2.1.6.5	Rapporteert wangedrag	<i>Stuurt, indien van toepassing, verklaring in naar bevoegde instantie, wanneer er ander ongewenst gedrag plaatsvindt dat niet in lijn is met een veilig sportklimaat, eventueel in samenwerking met het verenigingsbestuur.</i>